

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

บทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญของผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา 3 ด้าน คือ

1.1.1 ด้านการปฏิบัติงาน

1.1.2 ด้านการปฏิบัติตน

1.1.3 ด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่น

1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

1.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป

1.4 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

1.5 เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของครูและกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา

2. สมมติฐาน

สมมติฐานในการวิจัยเรื่องพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

2.1 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปมี พฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. วิธีการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูและกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนที่ ผู้บริหารโรงเรียนได้รับการคัดเลือกเป็นผู้บริหารดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 342 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) บอกระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษา 5 ระดับ คือ เป็นแบบอย่างได้ดีมาก เป็นแบบอย่างได้ดี เป็นแบบอย่างปานกลาง ไม่เป็นแบบอย่าง และไม่เป็นแบบอย่างอย่างมาก ซึ่งมีคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร ดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติตน และด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่น มีคำถามจำนวนทั้งหมด 42 ข้อ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดสำหรับรวบรวมความคิดเห็นของครูและกรรมการสถานศึกษา

ส่วนคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้กับครูและกรรมการสถานศึกษา จำนวน 60 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้ง 3 ด้านระหว่าง .86 - .92 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย และขออนุญาตเก็บข้อมูลในการวิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส แล้วทำหนังสือถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่มีโรงเรียนเข้าข่ายกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 ส่งแบบสอบถามถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่สังกัดขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ช่วยดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม จำนวน 342 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาจำนวนและค่าร้อยละ

3.4.2 ตอนที่ 2 พฤติกรรมทางจริยธรรม ของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อ รายด้านและภาพรวม และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบที (t-test)

3.4.3 ตอนที่ 3 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส จากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่

4. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนราธิวาส สรุปได้ดังต่อไปนี้

4.1 ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาสมีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.17$) โดยมี พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติตน ($\bar{X} = 4.20$) และพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.11$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

4.1.1 ด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาสมีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครู ในข้อมีความกระตือรือร้นในการทำงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา ได้แก่ ข้อมีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.20$) และข้อมีความประหยัคมีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนทัศนะของกรรมการสถานศึกษา ในข้อมีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา ได้แก่ ข้อการให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.32$) และข้อมีความประหยัคมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.74$)

4.1.2 ด้านการปฏิบัติตน ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครู ในข้อการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา ได้แก่ ข้อมีความรักและศรัทธาในอาชีพ ($\bar{X} = 4.27$) และข้อการตรงต่อเวลามี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.95$) ส่วนทัศนะของกรรมการสถานศึกษา ก็เช่นเดียวกันในข้อการแต่งกาย เหมาะสมกับกาลเทศะมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา ได้แก่ ข้อมีความรักและศรัทธาใน อาชีพ ($\bar{X} = 4.37$) และข้อการตรงต่อเวลามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.11$)

4.1.3 ด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่น ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครู ในข้อการเป็นคนไม่ถือตัว ไม่ถือยศศักดิ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา ได้แก่ ข้อมีความปราบปลื้มยินดีเมื่อผู้อื่นก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.27$) และข้อมี ความยุติธรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.94$) ส่วนทัศนะของกรรมการสถานศึกษา ในข้อการเป็นคน ไม่ถือตัว ไม่ถือยศศักดิ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมา ได้แก่ ข้อการมีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดี กับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.39$) และข้อการเอาใจเขามาใส่ใจเรามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.14$)

4.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษา ตาม ทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ว่า พฤติกรรมทาง จริยธรรม โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาที่มี อายุ ต่ำกว่า 40 ปี และที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป สรุปได้ว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของ ผู้ บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการ ปฏิบัติงานมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านการปฏิบัติตนและด้านการ ปฏิบัติต่อผู้อื่นมีความ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารดีเด่นโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทุกด้าน สูงกว่าผู้บริหารดีเด่นโรง เรียนประถมศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี

4.4 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาที่มี ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป สรุปได้ว่า ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถม

ศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางจริยธรรมโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านการปฏิบัติตนมีความแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่น มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาที่มี ประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทุกด้านสูงกว่าผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี

4.5 ผลการรวบรวมความคิดเห็นของครูและกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมทาง จริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยสรุป ครูมีความคิดเห็นว่า ปัญหาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ประเด็น ขาดความยุติธรรมมีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ การตรงต่อเวลา และการแต่งกายไม่สุภาพ ส่วน กรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าปัญหาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหาร ดีเด่นโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ประเด็นขาดการพัฒนางานให้ก้าวหน้าและ ทันสมัยมีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ การตรงต่อเวลา และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานเป็นลำดับ ต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถม ศึกษาตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการปฏิบัติงาน ด้านการ ปฏิบัติตนและด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด นครราชสีมา มีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับดี ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบันมีคุณธรรมในจิตใจสูง มีความ รัก ศรัทธาในวิชาชีพและมีทัศนคติที่ดีเป็นพื้นฐาน นอกจากนี้ในหลักสูตรการผลิตครูเกือบทุก สถาบัน จะให้ความรู้วิชาชีพความเป็นครู ซึ่งมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และ เสริมสร้างสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีระพล บุญสุข (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและกรรมการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดกระบี่ พบว่า ครูและกรรมการศึกษา มีทัศนะต่อพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดกระบี่อยู่ในระดับดีทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา ชันชไพรศรี (2537 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องคุณธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนและครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติตามคุณธรรมสูงทุกด้าน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ วัฒนะ สังวาล (2531 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญเขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรรู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนฉลอง มาปรีดา (2537 : 7) กล่าวว่า การบริหารคือการปกครอง รักษา ดูแล และดำเนินงานโดยอาศัยคน เงิน วัสดุสิ่งของที่เป็นอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารก็มีหน้าที่ทำให้คนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป มาร่วมกันทำงานแล้วให้งานสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ถูกเพ่งมองให้เป็นแบบอย่างของผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารต้องปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม ตามหลักคุณธรรม คือ ผู้บริหารที่ดีต้องมี “ธรรมสมบัติ 3 ประการ” ได้แก่หลักธรรมในการครองตน หลักธรรมในการครองคน และหลักธรรมในการครองงาน

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมทุกด้านของผู้บริหาร ดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ทุกด้านอยู่ในระดับดี ดังนี้

1.1 ด้านการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาสมีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษา ข้อมีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจ มีขวัญ และกำลังใจในการทำงาน จึงทำให้เกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉลอง มาปรีดา (2537 : 23 - 24) ได้กล่าวถึงจรรยาบรรณของผู้บริหารว่าควรยึดหลักการมุ่งมั่นทำงาน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบ หลักธรรมที่สนับสนุนให้มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ ได้แก่ อิทธิบาท 4 ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ผู้บริหารที่ยึดหลัก อิทธิบาท 4 ในการครองงานก็จะประสบความสำเร็จในภาระงานอย่างดียิ่ง ดังพระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไว้ว่า “การทำงานสิ่งใด แม้สำคัญยิ่งใหญ่ก็เป็นอันหวังผลได้ทุกอย่าง เพราะ

การที่มีใจจดจ่อแน่วแน่และพอใจในงานนั้น ทำให้พากเพียร อดทนทำงานต่อเนื่องกันไปได้ตลอด...” (ไกรยทธ์ ธีรตยาคินันท์, 2531 : 30)

นอกจากนี้ ครูและกรรมการสถานศึกษาให้ทัศนะสอดคล้องกันว่า ข้อมีความประหยัคมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ สาเหตุอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีรายได้น้อย ในขณะที่ภาวะกดดันทางเศรษฐกิจ ทำให้ผู้บริหารต้องใช้จ่ายในเรื่องต่างๆ มาก เช่น ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ค่าสร้างบ้านหรือซื้อบ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร ค่าซื้อยานพาหนะ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2543 : 30) ได้กล่าวว่า ลักษณะเฉพาะของผู้บริหารที่ควรเสริมสร้างให้บังเกิดขึ้น ได้แก่การมีความประหยัค และมีความขยันหมั่นเพียร

1.2 ด้านการปฏิบัติตน จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาสมีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษา ข้อการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารมีความตระหนักว่า การแต่งกายที่สะอาดเรียบร้อย และเหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นการเสริมบุคลิกภาพที่ดีแก่ตนเองและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ครู และบุคคลทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรศรี พานิชวงค์ (2531 : 62) พบว่า ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนเฉลียว ภักดีบุรี และคณะ (2520 : 364) ได้กล่าวว่าการแต่งกายที่เรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและความจำเป็นของผู้บริหารที่ดี นอกจากนี้ ประชุม ปิ่นสกุล (2534 : 30) พบว่า ครูประถมศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อยอยู่ในระดับพอใจมาก และยนต์ ชุ่มจิต ได้กล่าวถึงการแต่งกายของผู้บริหารไว้อย่างสอดคล้องกันว่า ผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพที่ดี และการแต่งกายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ดังนั้นผู้บริหารย่อมมีความตระหนักเป็นอย่างดีว่า ควรแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครู นักเรียน และบุคคลอื่น

นอกจากนี้ครูและกรรมการสถานศึกษาให้ทัศนะสอดคล้องกัน ข้อการตรงต่อเวลามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร ไม่ได้มีการวางแผนในการทำกิจกรรมต่างๆ ไว้ เช่น การระบุถึงกิจกรรมที่ต้องทำ วัน เวลา และสถานที่ให้ชัดเจน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2543 : 30) ที่ได้กล่าวว่า ลักษณะเฉพาะของผู้บริหารที่ควรเสริมสร้างให้บังเกิดขึ้น คือ การตรงต่อเวลา และการบริหารเวลาได้ดี

1.3 ด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่น จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส มีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษา ข้อการเป็นคนไม่ถือตัว ไม่ถือยศศักดิ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญ

ของการมีมนุษยสัมพันธ์ดี ทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน ก่อให้เกิดสายใยผูกพันและเกิดความเป็นกันเองในหมู่คณะ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ (2534 : 209) ได้กล่าวว่าผู้บริหารควรทำตนเป็นกันเองกับผู้อื่น ไม่ถือตัว หรือวางตนสูงจนเกินไป ผู้บริหารควรเป็นคนที่หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาตักทายหรือทำงานร่วมกับทุกคนได้คืออย่างเป็นกันเอง นอกจากนี้ ฉลอง มาปรีดา (2537 : 40) ได้กล่าวว่าความเป็นกันเองเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้บังคับบัญชาต้องใช้คุณสมบัติหลายอย่างพร้อมๆ กัน เช่น มีความสำนึกในเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งเป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็ต้องไม่ปั้นปึ่งวางข้อ ควรมีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาตามสมควร ในความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชานั้น ผู้บังคับบัญชามีโอกาสอยู่มากมายในการที่จะแสดงความเป็นกันเองออกมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ จะมีส่วนสำคัญในการมัดใจผู้ใต้บังคับบัญชาไว้ได้ และพิชัย ไชยสงคราม (2542 : 54) ได้กล่าวอีกว่า นอกจากผู้บริหารจะมีบุคลิกภาพและการแต่งกายที่ดีแล้ว ผู้บริหารยังต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย และทุกชนชั้น

นอกจากนี้ครูได้ให้ทัศนะ ข้อความยุติธรรมมีค่าเล็กน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบ โดยไม่ได้ดูจากผลงานเป็นเกณฑ์ แต่ดูจากความสนิทสนมส่วนตัวหรือระบบเส้นสาย ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538 : 145) ที่กล่าวว่า การสร้างสภาพเป็นธรรมและสมดุลในหน่วยงาน ในอันดับแรกผู้บริหารจะต้องเน้นผลการปฏิบัติงานของลูกน้อง และให้รางวัลหรือลงโทษลูกน้อง โดยดูที่ผลงานเป็นเกณฑ์ ไม่ใช่ทางด้านส่วนตัวหรือระบบเส้นสาย ผู้บริหารควรทำให้ลูกน้องทราบว่าการทำงานราชการเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด และจะมีการประเมินผลงานอย่างเที่ยงธรรม ใครทำงานมาก พยายามมูมานะฝ่าฟันอุปสรรคในการทำงานมาก ก็จะได้ความดีความชอบตอบแทน ถ้าใครย่อหย่อนในการทำงานก็ต้องหาทางผลักดันให้สามารถทำงานให้ได้ทางด้านที่ลูกน้องชอบและถนัด ถ้าเกียจคร้านก็ต้องถูกตักเตือนและลงโทษในที่สุด เช่นเดียวกัน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 12) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรวางตนเป็นตัวอย่าง มีความเที่ยงธรรม ยุติธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง กระจายงานให้ทั่วถึงและไม่สนิทสนมกับผู้ใดโดยเฉพาะ

ส่วนกรรมการสถานศึกษาได้ให้ทัศนะ ข้อการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีค่าเล็กน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทน้อยในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทำให้การมีส่วนร่วมและความสนิทสนมระหว่างผู้บริหารกับชุมชนน้อยลงเช่นกัน ดังที่ธีระพล บุญสุข (2538 : 38) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน บทบาททำที่ของผู้บริหารที่จะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน คือการวางตัวของผู้บริหาร การมีอัธยาศัยไมตรี และมีความจริงใจ รู้เขารู้เรา เป็นต้น นอกจากนี้

พจนีย์ ช่วยทอง (2538 : 57) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จได้นั้น มีอยู่หลายประการ สิ่งสำคัญ คือ ผู้บริหารต้องมีความจริงใจ รู้เขารู้เราและเข้าใจผู้อื่นได้ดี

2. สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนคติของครูและกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนคติของครูและกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูและกรรมการสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ทำให้มีความเข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ และพฤติกรรมของ ผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2519 : 40) ที่ว่าบุคคลที่มี บทบาทหรือตำแหน่งต่างกัน เป็นสาเหตุทำให้การรับรู้ การตีความข้อมูลและข่าวสารแตกต่างกัน จากสาเหตุดังกล่าวจึงน่าจะทำให้ครูและกรรมการสถานศึกษา มีทัศนคติต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

3. สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุ ต่ำกว่า 40 ปี และตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนคติของครูและกรรมการสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารกลุ่มอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานมากทำให้มีความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับตามจรรยาบรรณ สามารถเผชิญกับปัญหาและหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยความรอบคอบ มีคุณธรรมในจิตใจ จึงส่งผลเชิงจริยธรรมสูงในการดำเนินงานสามารถยอมรับสภาพชีวิตตามความเป็นจริง ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความรับผิดชอบสูง และมองกาลไกล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรณา มณีโชติ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 2 พบว่า กลุ่มครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอายุ แตกต่างกันจะมี พฤติกรรมตาม จรรยาบรรณครูที่แตกต่างกัน สำหรับ พัฒน์ ชนะดี (2521 : 71 - 76) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความผิดทางวินัยของข้าราชการครู ที่กระทำผิดวินัยและถูกลงโทษร้ายแรงนั้น ยิ่งมีอายุน้อยจำนวนก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น และเมื่ออายุมากขึ้นจำนวนผู้กระทำผิดและถูกลงโทษร้ายแรงก็ยิ่งลดน้อยลง และยังคงสอดคล้องกับ วันเพ็ญ พันธสตา (2524 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความผิดวินัยของข้าราชการ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

และข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญ พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุน้อย กระทำผิดวินัยมากกว่าข้าราชการครูที่มีอายุมาก เช่นเดียวกัน

4. สมมติฐานข้อที่ 3 ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีพฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมทางจริยธรรม แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานมาก สามารถเรียนรู้งานต่างๆ ได้รวดเร็ว ทำงานด้วยความมั่นใจ มีความอดทน แก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ พันธ์ หินนาคินทร์ (2513 : 48) ซึ่งได้กล่าวว่าประสบการณ์จะช่วยให้เข้าใจปัญหา และสถานการณ์ตามความเป็นจริงดีขึ้น การได้ผ่านงานมาย่อมมีความรู้มากกว่าคนที่ไม่เคยผ่านงานนั้นๆ มาก่อน ประสบการณ์บวกกับหลักการและหลักวิชา จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น ในทำนองเดียวกัน สุภาพร สุชี (2529 : 97) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก มักจะสร้างสมความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการทำงานไว้มาก จึงทำให้สมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ สูงกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อย สำหรับพัฒน์ ชนะดี (2521 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความผิดวินัยของ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาระหว่าง พุทธศักราช 2515 - 2519 พบว่า ข้าราชการครูที่กระทำผิดทางวินัย และถูกลงโทษร้ายแรง ยังมีอายุราชการน้อยจำนวนก็ยิ่งสูง ตรงกันข้ามยังมีอายุราชการสูงขึ้นจำนวนก็ยิ่งลดลงและเฉลี่ย อยู่สี่มาร์กซ์ (2524 : 144 - 148) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความผิดทางวินัย มาตรา 81 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช 2518 ของข้าราชการครูสังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรณีประพฤติชั่วที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีลงมากระทำผิดมากที่สุด รองลงมาคือผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี

5. ผลการรวบรวมความคิดเห็นของครูและกรรมการสถานศึกษา จากแบบสอบถามปลายเปิด ที่มีต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยครูมีความคิดเห็นว่า ปัญหาของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อพฤติกรรมทางจริยธรรม ประเด็นขาดความยุติธรรมมีความถี่มากที่สุด ซึ่งในเรื่องนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ ความว่า “ถ้าคนเรามีความยุติธรรมในใจแล้วสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ทุกอย่าง เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมและเป็นประโยชน์แก่ตนเองเพราะว่าความยุติธรรมนี้ก็คือความคิดที่มีเหตุผล โดยปกติของคนไทยทั่วไปจะมีพื้นฐานของนิสัยที่เห็นแก่ตัว แต่จะมีมาน้อยแตก

ต่างกันไปแล้วแต่ว่าจะได้ฝึกฝนจิตใจมาเพียงใด..” (สุจินต์ ปิ่นราช, 2541 : 14) นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2535 : 43) ได้กล่าวว่า การสร้างความยุติธรรมในหน่วยงาน ในอันดับแรกผู้บริหารจะต้องเน้นผลการปฏิบัติของลูกน้อง และให้รางวัลหรือลงโทษลูกน้อง โดยดูที่ผลงานเป็นเกณฑ์ ไม่ใช่เกณฑ์ทางด้านส่วนตัวหรือระบบเส้นสาย

ส่วนกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นว่า ปัญหาของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีต่อพฤติกรรมทางจริยธรรม ประเด็นขาดการพัฒนางานให้ก้าวหน้าและทันสมัย มีความดีสูงสุด ซึ่งในเรื่องนี้สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ ปาเส (2543 : 29) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษาควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ การมองกว้างไกลอย่างต่อเนื่อง และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับ ชีรเดช สุขใจ (2543 : 40) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารนั้นต้องมองกาลไกลหรือวิสัยทัศน์ที่ทำให้ตนเองเป็นผู้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นล่วงหน้าได้ การเกิดความผิดพลาดหรือปัญหาที่จะน้อยลงไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พฤติกรรมทางจริยธรรมตามทัศนะของครูและกรรมการสถานศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติ งาน ด้านการปฏิบัติตน และด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแบบพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 3 ด้าน ไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาและยกระดับของผู้บริหารสถานศึกษาให้อยู่ในระดับดีมากในลำดับต่อไป และพฤติกรรมที่ควรปรับปรุงและพัฒนา ได้แก่ ประเด็นมีความประหยัด การตรงต่อเวลา ความยุติธรรม และการเอาใจเขามาใส่ใจเรา

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูและกรรมการสถานศึกษามีทัศนะต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.2.1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประชาสัมพันธ์กระตุ้นเตือนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในจรรยาบรรณครูที่ใช้อยู่ในปัจจุบันอย่างถ่องแท้และกระทำอย่างต่อเนื่อง

1.2.2 ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการอบรม หรือสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ
คุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้เห็นแบบพฤติกรรมทางจ
ริยธรรมที่พึงประสงค์ที่ตรงกัน

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มี อายุ
และประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกัน มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.3.1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการ
ประชุม อบรม และสัมมนา โดยเฉพาะผู้บริหารที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี และที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า10
ปี เพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง

1.3.2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม
เสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ผู้บริหารสถานศึกษา เช่น จัดโครงการประกวดผู้บริหารดีเด่น
สถานศึกษาดีเด่น เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไป

เพื่อให้การวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการศึกษาอย่าง
กว้างขวางและลึกซึ้ง ผู้วิจัยขอเสนอแนะไว้ดังนี้

2.1 ควรศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ เช่น กรม
สามัญ กรมอาชีวศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาในเรื่องนี้ขยายผลไปยังระดับเขตการศึกษาอื่น หรือระดับภาค